

© W. De Geest

BRANDVEILIGHEID SERRES

EERSTE TYPE-OPLOSSING VOOR AFWIJKING VAN 'BIJLAGE 6' AFGESPROKEN

Serres vallen inzake eisen naar brandveiligheid sinds 1 augustus 2009 ook onder 'Bijlage 6 – industriële gebouwen'. Dit betekent dat de eisen die voor een 'klassiek' industriegebouw gelden, ook van toepassing zijn bij de (ver)nieuwbouw van een serre. Vaak is er ook een combinatie van serre en loods. Ook op de loods zijn de bepalingen van 'Bijlage 6' van toepassing.

.....
Stefaan Kint, consulent Boerenbond

VOOR SERRES ALTIJD EEN AFWIJKINGSDOSSIER NODIG!

Omdat een serre sterk verschilt van een klassiek industriegebouw zijn de eisen niet makkelijk te respecteren. De wetgeving voorziet algemeen in een mogelijkheid om een afwijking aan te vragen voor eisen die je niet kunt respecteren, op voorwaarde dat je een alternatief voorstelt met een gelijkwaardig veiligheidsniveau. In de praktijk betekent dit dat er de laatste jaren voor iedere bouw-aanvraag voor een serrebedrijf een afwijkingdossier moet ingediend worden. Omdat dit tot nu telkens op individuele basis gebeurde, moest ieder dossier apart voorbereid worden en door de 'Commissie voor Afwijking' in Brussel besproken worden. Deze manier van werken betekende vaak dat een tuinder lang moest wachten op een beslissing van de Commissie voor Afwijking. Navraag ruim een jaar terug maakte duidelijk dat de gemiddelde doorlooptijd ongeveer 300 dagen bedroeg, met uitschieters tot het dubbele.

TYPE-OPLOSSING OM DE DOORLOOPTIJD TE VERKORTEN

Om te komen tot een efficiëntere dossierbehandeling en voor de sector kortere beslissingstermijnen startte in

“Wie de type-oplossing gebruikt, heeft veel kans dat het afwijkingdossier direct aanvaard wordt en de behandelingstijd van de bouw-aanvraag aanzienlijk korter wordt.”

oktober 2015 een werkgroep onder leiding van Boerenbond en met medewerking van SBB bouwadvies en het provinciebestuur Oost-Vlaanderen met de bespreking van een type-oplossing voor serrebedrijven. Deze werkgroep werkte in nauw contact met een groep (bestuurs)leden Boerenbond en AVBS zodat de oplossingen die voorgesteld werden ook praktisch haalbaar zijn. Dit resulteerde begin september in een eerste type-oplossing voor serrebedrijven. Wie deze type-oplossing gebruikt, heeft dus veel kans dat het afwijkingdossier direct aanvaard wordt en de behandelingstijd aanzienlijk korter wordt. Bij de laatste besprekingen met de Commissie voor Afwijking werd richtinggevend een doorlooptijd van twee maanden na de ontvankelijkheidsdatum aangegeven.

TYPE-OPLOSSING LEIDT OOK TOT MEER PRAKTISCH HAALBARE VOORSCHRIFTEN

Bij de bespreking van de type-oplossing werden ook de eisen die men tot dan oplegde, één voor één bekeken. Er werd telkens gezien of er alternatieven waren die praktisch meer haalbaar waren en toch nog een evenwaardig veiligheidsniveau boden. Dit is heel grondig gebeurd en heeft ook meer besprekingen gevraagd dan aanvankelijk ingeschat. Maar door dit grondig te bekijken, zijn een aantal belangrijke knelpunten inzake brandveiligheid van serres opgelost. Zonder volledig te zijn worden hieronder een aantal belangrijke verbeteringen aangegeven.

HANDBRANDMELDERS

In vroegere afwijkingdossiers stond dat de maximaal af te leggen weg tot een handbrandmelder maximaal 90 meter mocht zijn. Dit betekende bij lange rijen dat er bijna per rij een handbrandmelder moest zijn of dat er misschien wel tussen het gewas moesten geplaatst worden. Deze handbrandmelders moesten nu enkel nog op het betonpad voorzien worden met een tussenafstand van 60 meter of een maximaal af te leggen weg op het betonpad van 30 meter (met

wel minstens één handbrandmelder per teeltcompartiment).

TIJD OM ECHTHEID BRANDALARM TE CONTROLEREN

Heel belangrijk daarbij was ook dat er een uitsteltijd bij een alarm voorzien kan worden. Dit is een tijd tussen het ontvangen van het eerste alarm en het opengaan van de luchtramen voor rookafvoer. Dit moet toelaten te controleren of er echt brand uitgebroken is en dat het niet om een vals alarm gaat. Zo kan voorkomen worden dat er door een vals alarm teeltschade zou ontstaan. De uitsteltijd bedraagt maximaal 10 minuten.

OPLOSSING VOOR NOODUITGANGEN BIJ SERREBEDRIJVEN

De evacuatie van werknemers bij brand bleef ook lang een moeilijk punt. Door de grote oppervlakte van serres kun je moeilijk aan de standardeisen voldoen. In de vroegere voorwaarden stond opgenomen dat er in de kopgevel per 40 meter een nooduitgang moest voorzien worden en een evacuatieweg van 80 cm op het einde van de rijen om die vlot te bereiken. Een bezoek aan een praktijksituatie en een gezamenlijk overleg tussen tuinders en brandweer leidden tot een meer haalbare oplossing. Als de teeltgoten maximaal 30 cm hoog zijn met mogelijkheid om vlot tussen het gewas naar de andere rij te stappen of als er een vrije ruimte is van minstens 70 cm onder de teeltgoot, dan kunnen de werknemers in geval van nood vlot andere rijen bereiken en vandaar terug naar het betonpad terugkeren. Ook bij rijen korter dan 60 meter wordt niet langer een evacuatieweg aan het einde van de rij gevraagd. De nooduitgangen moeten in dat geval enkel voorzien worden aan de uiteinden van het betonpad. Er moeten minstens 2 (nood)uitgangen zijn die onafhankelijk van elkaar zijn en ze moeten toelaten om het aantal mensen dat in de serre kan zijn, te evacueren.

BEREIKBAARHEID EN TOEGANKELIJKHEID

In het verleden gaf de voorwaarde bereikbaarheid en toegankelijkheid in bepaalde gevallen problemen. Deze voorwaarde slaat op het feit dat de brandweer gemakkelijk ladderwagens moet kunnen opstellen om een mogelijke vuurhaard te bestrijden. Als deze voorwaarde op heel het serrebedrijf toegepast werd, stelde dit grote problemen. In uitzonderingen vroeg men zelfs een weg rondom de serres. Nu is er verduidelijkt dat de bereikbaarheid

▲ Houd er bij het bouwen van een nieuwe loods (of nieuw deel) het best ook al rekening mee dat naarmate het serreoppervlakte groter wordt, de eisen voor compartimentering tussen loods en serre mogelijk strenger worden.

en toegankelijkheid slaat op de zones met het grootste brandrisico zoals de loods, WKK of stookplaats, huisvesting en eventueel een administratief deel. Dit blijft evenwel lokaal met de brandweer af te spreken, maar we hopen dat het opnemen van deze verfijning leidt tot een meer doordachte benadering van de voorwaarde bereikbaarheid en toegankelijkheid.

WELKE SERRES VALLEN ONDER HET TOEPASSINGSGBIED VAN DE TYPE-OPLOSSING?

Deze eerste type-oplossing is van toepassing voor serres waar beroepsmatig groenten, fruit en sierteeltgewassen geteeld worden.

De serre is opgebouwd uit voornamelijk onbrandbare materialen zoals glas, staal, aluminium,... al zijn ook in beperkte mate kunststoffen mogelijk. Het gebruik van kunststoffen als alternatief voor glas in de bouw van de nieuw op te richten tuinbouwkas is beperkt tot ofwel het gebruik van dunne kunststoffolies die in slechts één laag worden toegepast in het dak en/of de wanden van de tuinbouwkas (bvb. bij folieserres). Deze kunststoffolies mogen maximaal 220 µm dik zijn; ofwel het gebruik van meerwandige kanaalplaten in polycarbonaat met een brandklasse B-s2,d0 (volgens NBN EN 13501-1) of beter. Deze mogen worden toegepast in de wanden van de tuinbouwkas, maar niet in het dak van de serre als je deze type-oplossing wilt gebruiken. Tot slot kunnen ook sandwichpanelen met een onbrandbare kern (bvb minerale wol) of

een kern in kunststofschuim van klasse B-s2,d0 of beter gebruikt worden in de wanden van de serre.

Een voorwaarde is ook dat er behalve de energieschermen of schermdoeken geen plasticfolies of noppenfolies in de kap gespannen of aan de zijwanden bevestigd zijn.

Voor andere types serre bijvoorbeeld met dubbelwandige folie in het dak of een dak van polycarbonaat geldt deze type-oplossing niet. In een volgende fase kan er meer praktijkinfo voor deze types serres verzameld worden en een bijkomende type-oplossing uitgewerkt worden.

HEB OOK AANDACHT VOOR DE LOODS

Het grootste brandrisico bij een serrebedrijf situeert zich in de loods. Daar zijn er minder afwijkingsmogelijkheden op 'Bijlage 6' toegelaten. Voor de wand tussen de loods en de serre zijn er een aantal aanpassingen, maar voor stookplaatsen geldt bijvoorbeeld dat deze moet gecompartmenteerd zijn van de rest van de loods. Ook huisvesting van personeel moet brandwerend afgescheiden zijn van de rest van de loods. Houd er bij het bouwen van een nieuw(e) (deel) loods het best ook al rekening mee dat naarmate de oppervlakte serres groter wordt, de eisen voor compartimentering tussen loods en serre mogelijk strenger worden.

BELANGRIJK!

De volledige type-oplossing vind je via de website van boerenbond www.boerenbond.be – zoek op 'brand-

veiligheid serres'. Het is ook belangrijk dat je in je afwijkingdossier duidelijk aangeeft dat je gebruik maakt van de type-oplossing en als er meerdere zijn, van welke juist. Een voorbeeld formulering kan zijn "In de aanvraag voor afwijking van 'Bijlage 6' maak ik gebruik van de type-oplossing voor serres, versie 1 – september 2016 die Boerenbond afgesproken heeft met de Commissie

voor Afwijking. Deze heeft geoordeeld dat deze een gelijkwaardig veiligheidsniveau biedt als de voorschriften van 'Bijlage 6'."

In je dossier zal je moeten aangeven welke oplossing je juist voorziet voor die punten waarvoor een afwijking moet aangevraagd worden. Deze oplossingen kun je halen uit de type-oplossing. ■

Meer info

- Stefaan Kint, tuinbouwconsulent Boerenbond, 051/260.346
- Koen Vanhentenrijk, tuinbouwconsulent Boerenbond 014/59.51.63
- Katrien Boussery, Technologisch Bouwadviseur SBB: 09/356.05.29
- Koen Fauconnier, beleidsmedewerker Provincie Oost-Vlaanderen.

In het kader van het strategisch project glastuinbouw kwam een gebiedsprogramma tot stand voor de bloemenregio rond Gent. Doelstelling van dit gebiedsprogramma is om de sierteelt in brede zin te ondersteunen.

Gebiedsprogramma

Het programma bevat een brede waaier van acties en projecten. Zo voert de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Oost-Vlaanderen (POM) een pilootproject uit rond e-commerce. Daarnaast richtte het provinciebestuur van

Oost-Vlaanderen een glastuinbouwloket op dat het eerste aanspreekpunt vormt om telers te begeleiden bij ruimtelijke vragen. Ook Toerisme Oost-Vlaanderen wil de recreatief-toeristische krachten van de bloemenregio bundelen en vermarkten.

Brainstormevent op 25/10/2016

De provincie is er zich van bewust dat er nog tal van andere acties en projecten nuttig en noodzakelijk zijn en organiseert daarom een brainstormevent op 25 oktober 2016. Dit evenement richt zich op de kennis en expertise van telers, handelaren, exporteurs, ondersteunende bedrijven, ambtenaren, politici,... De kruisbestuiving tussen de diverse aanwezigen op dit event levert idealiter een groot aantal nieuwe ideeën en acties op. Bedoeling is om nadien de beste ideeën ook effectief verder uit te werken en uit te voeren.

Heb jij al een schitterend idee of wil je graag meedenken over de sierteelt in de bloemenregio? Schrijf je dan zeker in via glastuinbouw@oost-vlaanderen.be vóór 20 oktober. Gelieve ook te vermelden of je wenst deel te nemen aan de broodjeslunch (gratis).

Concreet

Dinsdag 25 oktober, 8u30 – 13u30

Park Van Beervelde

Beervelde Dorp 75, 9080 Beervelde

(Ingang en parking via de Toverstraat)

Meer info: 09 267 75 97